

VLIZINE

jrg. 20, nr. 9 (september 2019)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers. Maandelijks uitgave, naar keuze met wekelijkse/dagelijkse updates [\[abonnement aanpassen\]](#)

V.U.: Jan Mees - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Redactie: Jan Seys, Nancy Fockedeij, Bart De Smet

1. Kalender

- 1.1. Mini-symposium: Welzijn bij vissen
- 1.2. Tentoonstelling 'Sea Change' opent zijn deuren in bezoekerscentrum Duinpanne
- 1.3. Scheldesymposium 21 november 2019: samen bouwen aan de toekomst van de Schelde
- 1.4. Save the date: Dag van de Wetenschap 2019 – "Sea, Science! Fiction?"
- 1.5. Reizende tentoonstelling Ocean Plastics Lab terug in Brussel
- 1.6. Save the date: Trefdag voor Kustgidsen 2019

2. Publicaties

- 2.1. Aquacultuur als bron van zwerfvuil in zee vermijden – AQUA-LIT rapporten en workshop

3. Vacatures, beurzen en fondsen

- 3.1. VLIZ zoekt laborant op projectbasis
- 3.2. Twee vacatures in het kader van het Blue Accelerator project bij de UGent-Campus Oostende
- 3.3. Interesse in samenwerken met de mariene biologiesector in onderzoeksinfrastructuur van topklasse?
- 3.4. PhD en postdoc ULiège voor modellering Zwarte Zee
- 3.5. Twee nieuwe docent-onderzoekers gezocht bij SAMS in Schotland
- 3.6. Oostende lanceert competitie SeaZone om Blauwe Economie te stimuleren

4. Belgisch marien onderzoek in de kijker

- 4.1. Vlaams onderzoek bevestigt strandsuppleties als duurzame oplossing voor kustbescherming
- 4.2. UAntwerpen test het uit: kan olivijn in zee CO2 uit de atmosfeer capteren?

5. Nieuwe projecten zee- en kustonderzoek

- 5.1. VLIZ zet zwaar in op onderwater robotica

6. Varia

- 6.1. NIOZ opent uniek onderwaterlaboratorium in Zeeland (NL)
- 6.2. Open Sea lab II: grote testvijver voor ontwikkelen van mariene dataproducten

1.1. Mini-symposium: Welzijn bij vissen

Hoe ervaren vissen pijn? Wat zijn de actuele onderzoeksbevindingen rond pijnperceptie en stress? Hoe kan men natuurlijk visgedrag meten? Is er een wetenschappelijke basis om vis optimaal te verwerken, te vervoeren en te houden? In hoeverre zijn de algemene inzichten in dierenwelzijn van toepassing op vissen? Wat zien we in aquacultuur, wildvangstvisserij en onderzoekstaalnames als uitdagingen en mogelijke oplossingen? Hoe zit het met wetgeving en experimenten om de huidige praktijken te verbeteren? Tijdens dit eendaagse symposium, gezamenlijk georganiseerd door ILVO (Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedselonderzoek) en VLIZ (Vlaams Instituut voor de Zee), zal het internationale kennistandpunt worden verkend om prioriteiten te geven aan toekomstige acties. Op 29 november 2019 in Oostende, België.

Link: www.vliz.be/en/event/2019-fish-welfare-symposium

[naar boven]

1.2. Tentoonstelling 'Sea Change' opent zijn deuren in bezoekerscentrum Duinpanne

Na een grondige renovatie heropende het bezoekerscentrum Duinpanne in De Panne begin september de deuren met een nieuwe permanente expo. Jong en oud kunnen er genieten en bijleren van de boeiende, interactieve tentoonstelling 'Sea Change'.

Op de tentoonstelling wordt je ondergedompeld in de rijke biodiversiteit van onze Noordzee en krijg je een beeld van wat zich op de zeebodem bevindt. Denk maar aan zandbanken, mammoetschedels en scheepsrakken. Ook leer je aan de hand van cartoons meer over de zeespiegelstijging en kunnen kinderen zelf uitvissen waaraan de vinvis, wiens skelet in de ruimte hangt, gestorven is. De controlekamer boven in het gebouw biedt je een uniek zicht op de ruimtelijke indeling en het gebruik van onze Noordzee. Tenslotte geeft de panoramatoren je, naast een prachtig uitzicht, meer informatie over trekvogels.

Zo'n twee jaar lang werkten verschillende partners aan de wetenschappelijke input voor de tentoonstelling. Zo leverde het VLIZ de hoofdthema's aan en herwerkte het teksten tot behapbare lengte en dito niveau, zonder af te doen aan de wetenschappelijke correctheid.

De expo is het hele jaar door te bezoeken tijdens de openingsuren van het bezoekerscentrum. Tot aan de kerstvakantie is de toegang gratis.

www.west-vlaanderen.be/domeinen/duinpanne

[naar boven]

1.3. Scheldesymposium 21 november 2019: samen bouwen aan de toekomst van de Schelde

Nieuwe kennis en samenwerkingen liggen aan de basis van ontwikkelingen en uitdagingen voor de Schelde. De Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie (VNSC) investeert hierin met een uitgebreid onderzoeksprogramma, structurele stakeholderparticipatie en concrete projecten. Zo ontstaat er een duurzame beweging in het Schelde-estuarium. De VNSC nodigt stakeholders uit voor het Scheldesymposium op donderdag 21 november bij het Flanders Meeting & Convention Center Antwerpen.

Meer informatie over programma, locatie en hoe aan te melden (uiterlijk tot 5 november):

Link: www.vmsc.eu/nieuws/11712-inschrijving-scheldesymposium-21-november-2019-geopend.html

[naar boven]

1.4. Save the date: Dag van de Wetenschap 2019 – "Sea, Science! Fiction?"

Ben je geïnteresseerd in zeeonderzoek en wil je eens ronduizen op een onderzoeksschip? Zak dan op 24 november - Dag van de Wetenschap - af naar het Marien Station Oostende van het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ). Zeewetenschappers onthullen er de technologische vooruitgang die geen (science)fiction meer is.

Smartphones en virtual reality kennen we ondertussen al. Robots en artificiële intelligente komen eraan. Technologische ontwikkelingen gaan tegenwoordig razendsnel en zijn niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. Ook het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) zet de nieuwste technologische snufjes in om nog diepgaander onderzoek te voeren. Zak af naar het Marien Station Oostende en maak zelf je eigen onderwaterrobot, neem het op tegen een computer in een wedstrijd 'plankton herkennen', volg een live demo van een duikende diepzeerobot, en neem een kijkje binnen een echte meetboei. Houd ons website en Facebook in de gaten voor het volledige programma.

Link: www.vliz.be/en/event/dag-van-de-wetenschap-2019

[naar boven]

1.5. Reizende tentoonstelling Ocean Plastics Lab terug in Brussel

Na een eerste korte passage in april 2018, is het Ocean Plastics Lab terug in België. Tussen 19 en 30 september staat de opendeurententoonstelling uitgesteld aan KANAL Centre Pompidou aan de Akenkaai in Brussel. In vier omgebouwde scheepscontainers toont de interactieve expo welke de bijdrage is van de wetenschap in het begrijpen en aanpakken van het plasticprobleem in de oceaan. De expo werd opgesteld door het Duitse KDM, een consortium van gerenommeerde Duitse onderzoekscentra.

Ocean Plastic lab kun je gratis bezoeken op woensdagen (09:00-19:00) en weekends (10:00-17:00). Er worden ook speciale rondleidingen voorzien voor scholen. Hou ook de nevenactiviteiten op de site en in de buurt in de gaten! Neem een kijkje op de website van de expo.

Link: www.oceanplasticslab.net/nl/hour/brussel/

[naar boven]

1.6. Save the date: Trefdag voor Kustgidsen 2019

Begeleid je klassen of groepen aan zee of het hinterland? Kwis dan zaterdag 7 december aan in je agenda voor de Studie- en Trefdag voor Kustgidsen in het gemeentehuis van De Panne. Het gedetailleerde programma en de mogelijkheid om in te schrijven volgen begin november.

De Trefdag voor Kustgidsen is een jaarlijkse organisatie van de provincie West-Vlaanderen, het Vlaams Instituut voor de Zee i.s.m. een kustgemeente. Op deze dag brengen we kustgidsen en begeleiders met diverse expertise samen om hen te informeren over actuele kustthema's en gidsvaardigheden.

Link: www.vliz.be/en/event/trefdag-voor-kustgidsen-2019

[naar boven]

2.1. Aquacultuur als bron van zwerfvuil in zee vermijden – AQUA-LIT rapporten en workshop

Het project AQUA-LIT wil oplossingen bieden aan de Europese aquacultuursector om zijn bijdrage aan het mariene zwerfvuil te reduceren. Het project ging begin dit jaar van start en nu al zijn de eerste twee overzichtsrapporten klaar. Het ene rapport geeft een inzicht in de huidige aquacultuurpraktijken in drie Europese zeeën, de soorten zwerfvuil ze produceren, en hoeveel ervan op stranden en in zee terug te vinden is. Het tweede rapport geeft dan weer een samenvatting van de bestaande regionale, nationale, Europese en mondiale aanpak en beleidsmaatregelen ter bestrijding van marien zwerfvuil door de aquacultuur. Deze info vormt voer voor discussie voor regionale workshops waarop brainstorm wordt naar het vinden van oplossingen.

Link: www.vliz.be/en/news?p=show&id=8013

[naar boven]

3.1. VLIZ zoekt laborant op projectbasis

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) neemt deel in het tweejarig Enhanced Silicate Weathering project, dat onderzoek doet naar de versnelde verwerking van silicaten als een CO2-sequestratie techniek in kustsystemen. De afdeling Infrastructuur van het VLIZ werkt in dit kader een labo-technicus aan met ervaring in mariene (organische en anorganische) laboratoriumtechnieken.

Soliciteren kan tot en met 30 oktober 2019.

Link: www.vliz.be/en/vacature/2019-09-25-vliz-werft-aan-labo-technicus

[naar boven]

3.2. Twee vacatures in het kader van het Blue Accelerator project bij de UGent-Campus Oostende

De UGent wil haar onderzoeks- en valorisatieactiviteiten op de Campus Oostende (Greenbridge) verder uitbreiden en er een Living Lab uitbouwen waarbij zowel onshore, nearshore als offshore testen mogelijk zijn onder echte zeecondities. In dit kader werd alvast het BLUE ACCELERATOR project gerealiseerd: een uniek mariem testplatform (500 m buiten de haven) waar Blue Energy projecten kunnen getest worden (offshore windenergie, golf- en getijdenenergie), maar waar ook andere proeven kunnen doorgaan voor de uitbouw van een bredere Blauwe Economie. Om deze testen in goede banen te leiden wordt een innovatiemanager en een technisch-wetenschappelijk consultant gezocht. Soliciteren kan tot en met 10 oktober 2019.

Link: www.vliz.be/docs/vlizine/20-09/2019_09_ABR01_189_VacaturesBlueAccelerator_NL.pdf

[naar boven]

3.3. Interesse in samenwerken met de mariene biologiesector in onderzoeksinfrastructuur van topklasse?

Nog tot 11 oktober 2019 kan sponsoring worden aangevraagd voor toegang tot meer dan 30 marieme stations en instituten in 15 landen in Europa en het buitenland. En dat voor het uitvoeren van fundamenteel en toegepast onderzoek op het gebied van mariene wetenschappen. Onderzoekers uit de academische wereld en de industrie kunnen on site en externe toegang aanvragen. Succesvolle aanvragers kunnen hun project helemaal gratis uitvoeren. Sponsoring is voorzien voor reiskosten en verscheperij materiaal, kost en inwonen, en toegang tot de infrastructuur.

Denk dan aan scheepstijd op onderzoekschepen, onderzoekers, duikinfrastructuur, biobanken, collecties en modelorganismen, technologische en experimentele platformen en e-services. Neem een kijkje op de website voor meer uitleg over de beschikbare services, deadlines, aanvraagprocedures en verdere informatie over deze en toekomstige oproepen:

Link: www.assembleplus.eu

[naar boven]

3.4. PhD en postdoc ULiège voor modellering Zwarte Zee

De onderzoeksgroep MAST (Modelling for Aquatic Systems) van de Universiteit van Luik (ULiège) werkt in het kader van het mariene Copernicus-programma in de Zwarte Zee een doctoraal en een post-doc-onderzoeker aan. Hun onderzoek impliceert het verfijnen van het bestaande fysische-biochemische model dat de milieutoestand van de Zwarte zee voorspelt.

Meer informatie over de vacatures is te vinden op de website Belgian Earth Observation: eo.belpso.be/en/agenda/phd-position-marine-optical-modelling en eo.belpso.be/en/agenda/post-doctoral-position-available-assessing-black-sea-physical-and-biochemical-budget.

[naar boven]

3.5. Twee nieuwe docent-onderzoekers gezocht bij SAMS in Schotland

De Scottish Association for Marine Science (SAMS) in Oban zoekt twee docenten voor de vakgebieden 'Marine Nutrient Biogeochemistry' en 'Algal Biotechnology'. Soliciteren kan tot 18 oktober.

Consulteer de SAMS-website voor een uitvoerige jobschrijving en hoe te solliciteren: www.jobs.ac.uk/job/BVH037/lecturer-senior-lecturer-algal-biotechnology en www.jobs.ac.uk/job/BVH039/lecturer-senior-lecturer-marine-nutrient-biogeochimistry.

[naar boven]

3.6. Oostende lanceert competitie SeaZone om Blauwe Economie te stimuleren

Ben jij ook geïnteresseerd in Blauwe Economie en hoe de wetenschap het Oostendse zeeleven kan helpen of wens je jouw idee om te zetten tot een businesscase? In het kader van het Europees project BluAct, dat verschillende Europese havensteden verbindt en stimuleert om op Blauwe Economie in te zetten, introduceert stad Oostende de 'SeaZone' competitie.

Blauwe groei is een koepel van acties om business ideeën en producten die verbonden zijn aan de lokale zee en bijdragen aan de gezondheid en het milieu, te promoten. SeaZone wil burgers, bedrijven, jong talent, innovatie en creativiteit samenbrengen. De nieuwe ideeën en samenwerkingen die hieruit tot stand komen, moeten een duurzame economie in Oostende stimuleren. Alle ideeën zijn welkom; van drones die windmolens herstellen, zeewier als voedselvervanger, slimme stólzigers die plastic uit zee halen tot zwerfdebris van gerecycleerd plastic. SeaZone wil zo de haven en het maritieme landschap innovatief leven inblazen en het terug integraal onderdeel laten worden van Stad Oostende. Deze SeaZone competitie richt zich tot studenten, ondernemers en bedrijven die aan de slag willen in de Blauwe Economie. Heb jij een innovatief idee of product voor ogen dat het maritieme leven in Oostende een ecologische en duurzame boost kan geven? Lees dan zeker alles over de [SeaZone competitie](#) en dien jouw project in via het [competitieformulier](#).
Link: www.oostende.be/sezzone

[naar boven]

4.1. Vlaams onderzoek bevestigt strandsuppleties als duurzame oplossing voor kustbescherming

De zandospuitingen aan onze kust vormen een degelijke bescherming tegen overstroming. Spijts de regelmatig optredende 'kliffen', versterken ze de stranden, de achterliggende zeedijken en de duinen.

Het volledige persbericht is te lezen op de [VLIZ-website](#). Lees deze en andere eindbevindingen van de vierjarige studie op de projectwebsite.
Link: <http://www.crestproject.be/nl>

[naar boven]

4.2. UAntwerpen test het uit: kan olivijn in zee CO2 uit de atmosfeer capteren?

Olivijn in zee uitsstrooien om actief CO2 uit de lucht te halen: het klinkt een beetje als sciencefiction, maar het heeft potentieel. Als dit olivijnroene gesteente oplost in zeeewater, heeft het de wonderbaarlijke eigenschap om CO2 aan de zee te onttrekken. Onderzoekers van de Universiteit Antwerpen testen het uit op het Marien Station Oostende van het VLIZ. Aan de vooravond van de VN-klimaatopvolgende week in New York, vatte een ploeg van het VRT-nieuws het onderzoek in een mooie, informatieve reportage.
Link: www.vrt.nu/nl/2019/05/22/ccs-co2-deel-2-bodem-en-zee-enhanced-weathering

[naar boven]

5.1. VLIZ zet zwaar in op onderwater robotica

Met het nieuwe 'Marine Robotics Centre' toont het Vlaams Instituut voor de Zee zijn ambitie om uit te groeien tot een internationale kennishub voor mariene robotica. Het centrum is ingebed in het VLIZ, dat als het centrale aanspreekpunt voor zeewetenschappen in Vlaanderen de aangewezen instelling is om deze gespecialiseerde infrastructuur te beheren en in te zetten.
Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=7989

[naar boven]

6.1. NIOZ opent uniek onderwaterlaboratorium in Zeeland (NL)

Het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) stelde afgelopen week een wereldwijd uniek onderwaterlaboratorium voor. Het laboratorium bestaat uit 12 onderwaterbassins die zich in het getijdengebied van de Oosterschelde bevinden. De bassins vormen als het ware experimentele onderwaterhuizen waar wetenschappers en studenten van het NIOZ en HZ University of Applied Sciences onderzoek gaan doen naar hoe menselijke bouwconstructies als dijkbeekleding en beton zich onderwater gedragen en welke invloed ze hebben op ecologische bodemgemeenschappen.

In het kader van de internationale samenwerking tussen het VLIZ en NIOZ zal deze infrastructuur ook ter beschikking worden gesteld voor onderzoekers van het VLIZ en zijn netwerk.
Link: www.nioz.nl/en/news/nioz-nieuws-uniek-onderwaterlaboratorium-in-zeeland-feestelijk-geopend

[naar boven]

6.2. Open Sea Lab II: grote testvijver voor ontwikkelen van mariene dataproducten

EMODnet, VLIZ en imec organiseerden van 4 tot 6 september 2019 een tweede hackathon rond open mariene data. Multidisciplinaire teams, elk bestaande uit een mix van programmeurs, communicatie-experts, data-liefhebbers en ondernemers werden uitgedaagd om kennis en waarde te creëren met open mariene data van diverse organisaties, en innovatieve oplossingen te ontwikkelen die de uitdagingen van de blauwe samenleving aanpakken.

De teams werden hierbij 24 uur per dag bijgestaan door 30 coaches van EMODnet, ICES, CMEMS, VLIZ en imec. Deelnemers konden workshops volgen om aan hun vaardigheden in het ontwikkelen en presenteren van ideeën te werken. En zo is de driedaagse voor zowel organisatoren en datameeranciers, als deelnemers suprie innovatief en leerrijk. Lees meer over de opzet van het Open Sea Lab II en de winnende projecten in het VLIZ-nieuws:

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=8003

[naar boven]

U krijgt dit bericht omdat u bent ingeschreven op de VLIZnie-rondbode. Uw adres wordt niet aan derden doorgegeven en wordt niet voor commerciële doeleinden gebruikt. Om uw abonnement aan te passen of uit te schrijven: klik [hier](#). In ons [privacy-beleid](#) kunt u nakszen hoe VLIZ met persoonlijke gegevens omgaat. Bij vragen over het privacy-beleid van VLIZ, contacteer privacy@vliz.be.

Het VLIZ wil via dit e-zine informatie verstrekken over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen.

Reacties en alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht via info@vliz.be. De archieven van dit e-zine zijn [hier](#) raadpleegbaar.

Disclaimer: Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Delen uit dit e-zine mogen worden overgenomen, met bronvermelding. Deze publicatie mag ter kennisgeving worden doorgezonden naar derden.

Lid worden van VLIZ?

Copyright © 2019 Vlaams Instituut voor de Zee - www.vliz.be

InnovOcean site - Wandelaarkaai 7 - 8400 Oostende